

Sociale-veiligheidsprotocol

Versie september 2023

‘Laat kinderen stralen!’

Sociale- veiligheidsprotocol basisschool De Diamant in het Kristal

Inhoudsopgave

	Pagina:
➤ Wat is pesten?	3
➤ Wat is plagen?	3
➤ Pesten is een groepsproces	3
➤ Signalen bij gepeste kinderen	3,4
➤ Signalen bij kinderen die pesten	4
➤ Wat doen we op school ter bevordering van een positief klimaat?	5
➤ Wat doen we op school bij pesten?	6
➤ Richtlijnen voor de gesprekken	7

Bijlagen

1. Aan de slag met groepsvorming	8
2. Adviezen van ouders van pesters, assistenten en versterkers	8,9
3. Adviezen voor ouders van gepeste kinderen	10
4. Adviezen voor ouders van verdedigers en buitenstaanders	11
5. Adviezen bij cyberpesten	12
6. Protocol grensoverschrijdend gedrag	13

Wat is plagen?

Plagen gebeurt incidenteel. Beide partijen zijn aan elkaar gewaagd of zijn vrienden van elkaar. Plagen gebeurt af en toe en tussen verschillende personen. Bij plagen is er sprake van gelijkheid en zijn kinderen ongeveer even sterk. Plagen is relatief en kan door een ieder anders ervaren worden. We leren kinderen om te stoppen met plagen wanneer je merkt dat de ander het niet leuk vindt.

Wat is pesten?

- Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een kind of een groep kinderen ten opzichte van één of meerdere klasgenoten, waardoor deze niet meer in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.
- Pesten is stelselmatig iemand opzettelijk zwart maken of afkraken door middel van vervelende of negatieve opmerkingen of juist het groepsgewijs negeren van één persoon.
- Pesten gebeurt telkens opnieuw tegen dezelfde persoon.
- Het gaat vaak om dezelfde pesters die het op één slachtoffer gemunt hebben.
- Er ontstaat lichamelijke, materiele en/of emotionele schade.
- De pester weet heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er (zoveel mogelijk buiten het zicht van de leerkracht) bewust mee door.
- Pesten kan ook via de digitale media plaatsvinden.

Pesten is een groepsproces

Pesten gebeurt niet alleen tussen pesters en slachtoffers; er zijn meer kinderen bij betrokken. Pesten is een groepsproces. In dit proces zijn er zes rollen:

- **Slachtoffer:** degene die wordt gepest.
- **Pester:** degene die begint met pesten.
- **Assistent:** degene die niet zelf begint met pesten, maar gaat meedoen zodra iemand anders begonnen is. De assistent helpt de pester.
- **Versterker:** degene die niet zelf pest, maar wel lacht om de pester of hem/haar aanmoedigt. De versterker geeft de pester het gevoel dat het pesten leuk of grappig is.
- **Verdediger:** degene die het slachtoffer helpt, bijvoorbeeld door te zeggen dat de pester moet ophouden of door het pesten bij de leerkracht te rapporteren.
- **Buitenstaander:** degene die meestal wel weet dat er gepest wordt, maar zich er niet mee bemoeit. Dit kan het slachtoffer het gevoel geven dat de buitenstaander het niet zo erg vindt dat er gepest wordt. Daarnaast kan de pester het gevoel krijgen dat zijn/haar gedrag acceptabel is.

Deze rollen staan niet vast, maar kunnen per situatie of gedurende het schooljaar veranderen. Het is belangrijk dat kinderen hun eigen rol in dit groepsproces herkennen. Zo kunnen zij hun eigen gedrag en dat van de andere kinderen leren begrijpen en van de mogelijkheid gebruik maken om in te grijpen of gedrag aan te passen om het positieve klimaat te bevorderen.

Signalen bij gepeste kinderen

Er zijn veel signalen die kunnen duiden op pesten, maar dat hoeft niet zo te zijn. Er kunnen ook andere redenen zijn voor verandering in gedrag. Signalen die kunnen wijzen op pesten zijn:

- Het kind is bang om naar school te gaan of wijkt af van de normale route.
- Het kind vraagt steeds of het naar school gebracht kan worden.
- Het kind wil om onduidelijke redenen thuisblijven.

- Het kind klaagt over hoofd- en buikpijn.
- Het kind komt thuis met vieze of kapotte kleren of tas.
- Het kind raakt steeds spullen kwijt of vertelt dat spullen stuk(gemaakt) zijn.
- Het kind raakt opeens vaak zakgeld kwijt, vraag om geld of steelt geld (om aan de pesters te geven.)
- Het kind trekt zich terug, is stil en lijkt het zelfvertrouwen kwijt te zijn.
- Het kind is gespannen en angstig.
- Het kind verliest de eetlust en zegt dat het eten niet smaakt.
- Het kind heeft nachtmerries, slaapt slecht of huilt zichzelf in slaap.
- Het kind heeft onverklaarbare blauwe plekken of verwondingen.
- Het kind is chagrijnig, prikkelbaar of lastig.
- Het kind is vaak alleen en brengt geen vriendjes meer mee naar huis.
- Het kind wil niet vertellen wat er aan de hand is, of geeft ongeloofwaardige verklaringen voor gedragsverandering.
- Het kind staat vaak alleen in de pauze of staat vaak bij de pleinwacht.
- Een spel is “toevallig” steeds net begonnen als het kind erbij komt.
- Het kind speelt vaak alleen met jongere kinderen.
- Andere kinderen protesteren als het gepeste kind iets zegt of doet wat wel zou worden geaccepteerd als een ander kind het zou aandragen.
- Kinderen reageren negatief op het gepeste kind.
- Het kind gaat niet graag meer naar school
- Het kind speelt niet graag meer buiten.
- Het kind treuzelt met naar huis gaan.
- Schoolresultaten worden slechter.
- Het kind krijgt nooit meer uitnodigingen voor feestjes of wil de eigen verjaardag niet meer vieren.
- Het kind durft steeds minder en is bang voor andere kinderen.

Signalen bij kinderen die pesten

- Het kind doet op een overdreven manier stoer.
- Het kind kan tegendraads en opstandig zijn.
- Het kind kan zich niet inleven in gevoelens van anderen.
- Het kind roddelt en verspreidt vervelende geruchten.
- Het kind kan agressief zijn.
- Het kind kan slechte schoolprestaties hebben.
- Het kind vertelt hoe populair hij/zij is.
- Het kind probeert steeds zijn/haar zin door te drijven.
- Het kind treedt steevast in hetzelfde groepje op en vertelt zelden wat hij/zij doet of waar hij/zij is.
- Het kind schept op met verhalen over grootse prestaties.

Wat doen we ter bevordering van een positief klimaat?

Om een positief klimaat te bevorderen is het handelen van de leerkracht en het in kaart brengen van de groepsdynamiek essentieel. We maken gebruik van de Diamantafspraken. Tijdens de eerste weken van het schooljaar (Fonkelweken) worden deze afspraken één voor één besproken en uitgelicht in de groepen. Vanuit deze basis spreken we gedragsverwachtingen uit die bijdragen aan een positief klimaat in de school en op het plein. Op schoolniveau worden de volgende acties ingezet:

- Het is ons doel om te bereiken dat elk kind zich veilig voelt in de klas, de school en op het plein.
- In het schooljaar 2024-2025 wordt er besloten of we gebruik willen gaan maken van een methode sociaal emotionele ontwikkeling die bijdraagt aan een positief klimaat in de groepen.
- Aan het begin van elk schooljaar starten we met de Fonkelweken. Tijdens deze weken besteden we extra aandacht aan groepsvorming d.m.v. sova lessen. We kunnen hierbij o.a. gebruik maken van lessen onder het kopje “forming” uit “Aan de slag met groepsvorming” van Jelly Bijlsma. Later in het schooljaar kunnen we lessen gebruiken onder het kopje norming, storming en performing uit “Aan de slag met groepsvorming”. Zie bijlage 1.
- Anne en Rita staan klaar als coördinator sociale veiligheid en vertrouwenspersoon van de school. Zij kunnen advies geven over het bevorderen van een positief klimaat en fungeren als klankbord voor zowel collega’s als ouders/kinderen met vragen over vertrouwelijke zaken.
- Tweemaal per jaar worden de WMK veiligheidslijsten afgenomen bij de groepen 5 t/m 8. De uitkomsten hiervan worden teambreed besproken en eventuele acties worden ingezet.
- Binnen het cyclisch werken van het team staat het onderwerp bevorderen van een positief klimaat op de agenda.

Binnen de groepen worden de volgende acties ingezet:

- We voeren regelmatig gesprekken met de klas over een positief klimaat in het algemeen.
- Er is een afsprakenboekje voor de school. Deze wordt jaarlijks doorgenomen met de kinderen en geüpdatet.
- We leren de kinderen hoe ze elkaar kunnen beschermen door een volwassene in te schakelen als dat nodig is.
- Wij zijn ons als leerkracht bewust van onze voorbeeldrol.
- Een positief klimaat ontstaat gedurende de hele schooldag in onze omgang met elkaar. We zijn ons hier bewust van en stemmen ons handelen af op wat de groep nodig heeft.
- We benoemen gewenst gedrag en geven hier onze waardering voor.
- Activiteiten ter bevordering van het positief klimaat staat in elke groep op het rooster.
- We gaan oplossingsgericht om met de kinderen. Dat betekent dat we kinderen stimuleren om zelf na te denken over hun eigen doelen en de doelen van de groep. Hierbij stellen we de vraag: Wat hebben jullie/jij hiervoor nodig van ons?
- Jaarlijks wordt er in de bovenbouw een gastles mediawijsheid gegeven.

Wat doen we op school bij pesten?

Melding pesten → gesprek met betrokken kinderen → niet pesten → stop

Melding pesten → gesprek met betrokken kinderen → pesten

Afspraken maken met de klas:

- Het pesten moet meteen stoppen.
- Kinderen melden pesten altijd.
- We zorgen voor elkaar en helpen elkaar waar nodig.
- Iedereen is verantwoordelijk voor elkaar.

Leerkracht stimuleert en complimenteert gewenst gedrag.
Leerkracht observeert alle kinderen en vraagt kinderen hierbij te helpen.

Contact met ouders van gepeste kind en pester(s):

- Informeren over wat er gebeurd is.
- Vragen of ouders dit herkennen.
- Naar inbreng ouders luisteren.
- Meedelen welke afspraken gemaakt zijn.
- Ouders vragen in gesprek te gaan met hun kind over pestgedrag en om thuis dezelfde strategie als op school te gebruiken.
- Benadrukken: zowel pesters als gepeste kinderen hebben hulp nodig.
- Meedelen: pestgedrag moet direct stoppen.

Na 1 week:

- Evaluatie met betrokken kinderen: houdt iedereen zich aan de gemaakte afspraken, is er verbetering, wat hebben we nog te doen?
- Evaluatie met de klas: Houdt iedereen zich aan de afspraken, is er verbetering, wat hebben we nog te doen?
- Ouders bellen om hen te informeren over de ontwikkelingen in de klas en te bevragen hoe het de afgelopen week ging. Kloppen de bevindingen met die van de leerkracht en de kinderen?

Ja → Complimenteren → stop

Nee → opnieuw met kinderen in gesprek.

Na 2 weken:

- Herhalen zoals bij 'na 1 week'.

Bij herhaaldelijk terugkeren van gedrag (zonder ontwikkeling) wordt de zorgroute opgestart.

- Er worden verslagen gemaakt van de gesprekken en de resultaten van de ondernomen acties. Deze worden in Parnassys opgeslagen.
- Wanneer een slachtoffer van pestgedrag na verschillende acties en gesprekken klachten blijft houden t.a.v. welbevinden of zelfvertrouwen, adviseren we deskundige hulp in te schakelen. Dit kan via school, de huisarts of het CJG.

Richtlijnen voor de gesprekken:

- **We proberen te achterhalen waarom een kind bepaald gedrag laat zien en goed te reageren op signalen die we krijgen.**
- We nemen signalen van gedrag serieus door goed naar kinderen te kijken en te luisteren om situaties zo goed mogelijk in te schatten.
- We spreken de betrokken kinderen aan op hun gedrag.
- We bespreken het gedrag met collega's. Het team helpt elkaar de kinderen te observeren en meldt opvallend gedrag bij de leerkracht van het kind.
- Bij een gesprek met de groep leggen we uit welke rollen er zijn en doen een beroep op de verantwoordelijkheid van alle kinderen.
- We richten ons op de toekomst. Iedereen is verantwoordelijk voor de sfeer in de groep. Hoe helpen we elkaar zodat het weer fijn wordt in de groep? Wat doen we als het niet lukt?
- We veroordelen het gedrag, maar niet het kind.
- We helpen de kinderen door gedragsverwachtingen uit te spreken en kinderen hierbij te coachen, te controleren en te complimenteren. De overige kinderen vragen we te helpen bij gewenst gedrag en pestgedrag te melden.
- We voeren gesprekken over eerlijkheid, respect voor jezelf en voor elkaar. Dit doen we in de groep en individueel.
- We voeren gesprekken met kinderen over gevoel van veiligheid, veiligheid zoeken bij iemand anders als dat nodig is, zelfvertrouwen, eerlijkheid en vriendschappen.
- Door gesprekken met de groep en individuele kinderen moet duidelijk worden of kinderen hun afspraken zijn nagekomen.
- Als het gedrag niet verbetert, kan het nodig zijn om alle ouders te informeren. We vertellen hen dan welke afspraken er zijn gemaakt en welke maatregelen we hebben genomen. We zullen alle ouders dan vragen thuis met hun kind te spreken over: wat doe jij om ervoor te zorgen dat het fijn is in de klas, wat doe jij als een ander dit niet doet en wat doe jij om social media contacten prettig te houden?

BIJLAGE 1: Aan de slag met groepsvorming

<https://www.pold.nl/wp-content/uploads/2016/08/Groepsvorming-Aan-de-Slag.pdf>

In deze bijlage staan 108 werkvormen om aan groepsvorming te werken, verdeeld over verschillende fasen die een groep jaarlijks door kan maken:

- Forming: de sfeer in de groep is onzeker, aarzelend, de kat uit de boom kijkend, angst, afhankelijkheid van de groepsleider. Doel van de spellen: kennismaking.
- Storming/Norming: Doel van de spellen: groepsverantwoordelijkheid bewerkstelligen. Dit wordt gedaan door conflicten leren oplossen, samenwerken, coöperatieve werkvormen en samen leren beslissen.
- Performing: sociale contacten bevorderen, groepsidentiteit versterken.

BIJLAGE 2: Adviezen voor ouders van pesters, assistenten en versterkers

Als u hoort dat uw kind wordt beschuldigd van pesten, kan dat als een verrassing komen. Uw eerste reactie zal daardoor wellicht uit boosheid, twijfel of schuldgevoel bestaan. Dit is een normale reactie. Voordat u de zaak gaat uitzoeken is het verstandig om eerst die gevoelens tot rust te laten komen. Als ouder staat u er misschien niet bij stil dat uw kind zich schuldig kan maken aan pestgedrag. Pesters worden vaak gezien als agressieve en vervelende (probleem)kinderen, maar de meeste kinderen die pesten zijn gewone en gezonde kinderen die gehoord en gezien willen worden.

De volgende tips kunnen u wellicht helpen:

- Zoek goed uit wat er is gebeurd. Is er sprake van pesten, een meningsverschil of ruzie tussen kinderen? Ook in het laatste geval moet er ingegrepen worden. Probeer u bij het stellen van vragen niet kritisch, beschuldigend of veroordelend op te stellen.
- Zoek uit welke rol uw kind heeft bij het pesten. Is uw kind de belangrijkste pester, een assistent of een versterker? Bedenk dat kinderen hun aandeel vaak zullen ontkennen of verminderen.
- Accepteer geen verklaringen als: 'Het was maar een grapje, het was niet zo bedoeld.' Geef duidelijk aan dat u pesten niet accepteert en help uw kind onderscheid te maken tussen plagen en pesten.
- Leg uit hoe beangstigend en onrechtvaardig pesten is vanuit het oogpunt van het slachtoffer. Benadruk dat niets pesten rechtvaardigt en help uw kind zich in te leven in de situatie van het slachtoffer.
- Probeer achter de oorzaak te komen van het pestgedrag.
- Zeg dat het pesten moet stoppen omdat de situatie steeds erger kan worden, zowel voor het slachtoffer als voor de kinderen die aan het pesten meedoen.
- Veroordeel het pesten, niet uw kind. Maak duidelijk dat u pesten niet accepteert, maar dat u wel van uw kind houdt.
- Zoek samen met uw kind naar manieren om te stoppen met het pesten en zeg dat u bereid bent om uw kind hierbij te helpen.
- Neem contact op met andere ouders en de leerkracht om samen het pesten te laten stoppen.
- Geef uw kind extra aandacht. Vraag u af of uw kind meer leiding en aanwezigheid van een volwassene nodig heeft. Leg uw kind duidelijke grenzen op wat in de vrije tijd en buiten het huis mag. Probeer op de hoogte te blijven waar uw kind is en met wie.
- Leer uw kind andere mensen te respecteren en de verschillen in mensen te accepteren. Verschillen in mensen zijn geen reden tot pesten.

- Zeg dat u er zeker van bent dat uw kind het gedrag kan veranderen. Geef uw kind het vertrouwen dat hij/zij het gedrag ook echt kan veranderen.
- Veranderen kan bijvoorbeeld door sociale vaardigheden te ontwikkelen, door om te gaan met kinderen die tegen pesten zijn en door nieuwe hobby's te vinden. Denk samen met uw kind na over manieren hoe uw kind met vrienden kan omgaan en in een groep positieve aandacht kan krijgen.
- Geef positieve feedback als uw kind niet meer meedoet aan het pesten of zelfs maar enige vooruitgang boekt bij pogingen ermee te stoppen.
- Bedenk samen met uw kind op welke manieren uw kind prettig met andere kinderen om kan gaan en complimenteer uw kind als u ziet dat dit goed lukt.
- Maak uw kind duidelijk dat het zowel thuis als op school vervelende gevolgen gaat hebben als het pesten doorgaat.
- Als u moet straffen, gebruik dan rechtvaardige middelen. Straffen moet niet gebaseerd zijn op vernederen of lichamelijk bestraffing. Dit zal het pestgedrag juist verergeren. Het belangrijkste is te vertellen dat u uw kind accepteert zoals het is en dat u van hem/haar houdt, maar dat u niet accepteert dat uw kind meedoet aan het pesten van andere kinderen.
- U kunt bij de vertrouwenspersoon op school terecht, wanneer u vermoedt dat er sprake is van pesten. (Rita of Anne) Vertrouw op hen. Praat met deze personen of met de leerkracht van uw kind over wat er op school gedaan wordt om een eind te maken aan pesten.
- We hebben elkaar nodig om uw kind te helpen te stoppen met pesten. Laten we daarom samenwerken!
- Schakel zo nodig deskundige hulp in. Dit kan via school, uw huisarts of het CJG.
- Houd in de gaten of het pesten na verloop van tijd niet opnieuw de kop opsteekt.

BIJLAGE 3: Adviezen voor ouders van gepeste kinderen

- Als u weet of vermoedt dat uw kind wordt gepest op school praat er dan over. Uw kind zal waarschijnlijk in eerste instantie niet willen vertellen dat het gepest wordt, dus stelt u zich erop in dat uw kind het pesten eerst zal ontkennen.
- Moedig uw kind aan en zeg dat u wilt helpen.
- Zeg duidelijk dat het feit dat uw kind gepest wordt, niet aan uw kind ligt. Niemand heeft het recht uw kind te pesten.
- Beloof niet dat u het geheim houdt, want dan kunt u niets meer doen. Beloof uw kind dat u niets doet zonder er eerst met uw kind te bespreken. Zo schaadt u het vertrouwen niet en blijft u met uw kind in gesprek.
- Bedenk samen hoe uw kind het beste kan reageren op het pesten. Pesters hopen vaak dat hun slachtoffer boos wordt of gaat huilen. Als het mogelijk is, moet het slachtoffer doen alsof het hem onverschillig laat, bijvoorbeeld door 'nee' te zeggen of weg te lopen. Dat maakt het voor de pesters moeilijker om door te gaan met pesten.
- Bedenk samen of uw kind situaties kan vermijden waarin het gemakkelijk gepest kan worden. Het is bijvoorbeeld niet handig om als laatste de klas te verlaten of waardevolle spullen mee te nemen naar school. Ook is het handig om altijd bij andere kinderen in de buurt te blijven. In een groep ben je veiliger.
- Probeer uw kind meer zelfvertrouwen te geven door steeds te benoemen waarom u uw kind zo bijzonder en geweldig vindt.
- Neem contact op met de leerkracht van uw kind of met de vertrouwenspersoon op school. Zij kunnen dan samen met u kijken wat verstandig is om te doen en op welke manier dit kan worden opgelost.
- Stel uw kind vragen over de schooldag. Dit geeft u informatie over hoe het met uw kind gaat op school, over zijn gemoedstoestand en over de relatie met vrienden en klasgenoten. Probeer uw vragen zo neutraal en open mogelijk te stellen. Neem geen genoegen met antwoorden als 'goed' of 'oké' Reserveer tijd, zodat u rustig kunt praten over de gebeurtenissen van die dag. Kijk goed naar gezichtsuitdrukkingen, gebaren en lichaamshouding van uw kind. Voorbeelden van open vragen:
  - Hoe was het op school?
  - Hoe ging het op school?
  - Wat was het leukste of vervelendste dat er vandaag gebeurd is op school?
  - Met wie heb je vandaag gespeeld? Wat hebben jullie gedaan?
  - Wat heb je vandaag met je vriendjes of vriendinnetjes gedaan? Hoe vond je dat?
  - Wat heb je onderweg naar school en naar huis gedaan?
- Blijf in gesprek met uw kind, of laat uw kind opschrijven of tekenen wat hij/zij heeft meegemaakt.
- Probeer uw kind uit te leggen waarom sommige kinderen pesten.
- Vertel dat volwassenen vaak niets doen, omdat ze niet zien dat kinderen gepest worden.
- Waarschuw uw kind dat pesten niet meteen ophoudt als er beter wordt opgelet. Er gaat soms wat tijd overheen. Pesten kan een gewoonte zijn die moeilijk af te leren is.
- Maak en houd het onderwerp bespreekbaar. Informeer regelmatig hoe het gaat.
- Werk aan de weerbaarheid van uw kind, zo nodig met deskundige hulp.

BIJLAGE 4: Adviezen voor ouders van verdedigers en buitenstaanders

Als er gepest wordt, zijn er niet alleen pesters en slachtoffers, maar ook assistenten, versterkers, verdedigers en buitenstaanders aanwezig. Verdedigers en buitenstaanders kunnen veel doen om pesten tegen te gaan en te stoppen. Wat kan uw kind doen:

- Neem pesten serieus; het kan ook uw kind overkomen.
- Neem ouders van het gepeste kind serieus en maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met uw kind over school en over de manier van omgaan met elkaar in de groep. Vraag uw kind of er sprake is van pesten.
- Corrigeer uw kind als hij/zij anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf en voor anderen op te komen.
- Stimuleer uw kind om zich tegen pesten uit te spreken. Pesten kan snel stoppen als een buitenstaander zich ermee bemoeit.
- Vraag uw kind hoe het voelt om toe te kijken als er iemand wordt gepest. Praat hier samen over.
- Stimuleer uw kind om met vriendjes en vriendinnen over pesten te praten. Wat kunnen zij samen doen om het pesten te stoppen? Een groep kinderen die pesten niet tolereert, zou een goede bijdrage kunnen leveren aan het stoppen van pestgedrag.
- Praat met uw kind over verschillende vormen van pesten. Pesten kan d.m.v. slaan, uitschelden, roddelen, buitensluiten, belachelijk maken enz. Dit kan fysiek, maar ook via internet of telefoon plaatsvinden. Geen enkele vorm van pesten is acceptabel.
- Moedig uw kind aan pesten te melden aan een volwassene. Dit is geen klikken, maar een gepest kind helpen. Zwijgen heeft tot gevolg dat het gepeste kind zich langer ongelukkig voelt.
- Vertel uw kind dat er leerkrachten zijn die tot taak hebben pestgedrag uit te zoeken en op te lossen. Neem contact op met de leerkracht of vertrouwenspersoon van de school (Rita of Anne)

BIJLAGE 5: Adviezen bij cyberpesten

- Adviseer uw kind om berichten die door de pester of onbekende personen zijn verstuurd niet te openen.
- Vertel uw kind niet te reageren op pestberichten.
- Als de afzender van het bericht op dezelfde school zit als uw kind, neem dan contact op met de leerkracht of de vertrouwenspersoon (Rita of Anne) van de school.
- Als het pesten doorgaat, is het wellicht verstandig om het emailadres en-of telefoonnummer van uw kind te wijzigen.
- Pestberichten kunnen opgeslagen of opgeschreven worden als bewijsmateriaal.
- U kunt het emailprogramma van uw kind zo instellen dat de berichten van bepaalde afzenders in uw eigen map terechtkomen. Zo hoeft uw kind ze niet te lezen.
- Neem contact op met de beheerder van de website als er beledigende foto's of teksten van uw kind worden gepubliceerd. Deze kan de tekst/foto's van het internet verwijderen en waarschijnlijk ook de schrijver ervan achterhalen.
- Sla alle websites op waar pestteksten staan voor bewijsmateriaal.
- Als het pesten zeer ernstige vormen aanneemt, neem dan contact op met de politie.

BIJLAGE 6: Protocol grensoverschrijdend gedrag

Inleiding:

Dit protocol heeft als doel een veilige en respectvolle leeromgeving te waarborgen binnen het basisonderwijs, gebaseerd op de principes van ontwikkelingsgericht onderwijs voor zowel volwassenen als kinderen. Het is van essentieel belang dat alle betrokkenen, waaronder leerlingen, ouders, leerkrachten en ondersteunend personeel, zich bewust zijn van grensoverschrijdend gedrag en de preventieve en corrigerende maatregelen die binnen de school worden gehanteerd.

Definitie grensoverschrijdend gedrag:

Grensoverschrijdend gedrag omvat elke vorm van gedrag dat de fysieke, emotionele, psychologische of sociale integriteit van een individu aantast. Dit kan variëren van pesten en discriminatie tot fysiek geweld en verbale agressie.

Principes van ontwikkelingsgericht onderwijs:

Respect voor diversiteit: Leerlingen en volwassenen worden gestimuleerd om elkaars verschillen te respecteren en te waarderen. Er wordt aandacht besteed aan het creëren van een inclusieve en tolerante sfeer.

Zelfstandig leren: Het onderwijs is gericht op het bevorderen van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid. Leerlingen worden aangemoedigd om zelf oplossingen te zoeken en conflicten op een constructieve manier op te lossen.

Sociale vaardigheden: Naast het academische curriculum is er aandacht voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Leerlingen leren samenwerken, communiceren en empathie tonen.

Veilige leeromgeving: Een veilige en positieve leeromgeving staat centraal. Leerlingen moeten zich vrij voelen om zichzelf te zijn en zich te ontwikkelen zonder angst voor grensoverschrijdend gedrag.

Preventieve maatregelen:

Voorlichting en bewustwording: Regelmatige voorlichting aan leerlingen, ouders en personeel over wat grensoverschrijdend gedrag inhoudt en de mogelijke gevolgen ervan.

Sociale vaardigheidstraining: Implementatie van programma's die sociale vaardigheden bevorderen, zoals empathie, communicatie en conflictoplossing.

Inclusief curriculum: Integratie van diverse perspectieven en inclusieve thema's in het curriculum om begrip en respect voor diversiteit te bevorderen.

Zichtbare gedragsnormen: Duidelijke en zichtbare gedragsnormen die door alle betrokkenen worden erkend en gerespecteerd.

Correctieve maatregelen:

Directe interventie: Onmiddellijke interventie bij grensoverschrijdend gedrag om verdere escalatie te voorkomen. Leerkrachten en personeel worden getraind in het herkennen en aanpakken van dergelijk gedrag.

Gesprekken en mediation: Het faciliteren van gesprekken tussen betrokken partijen en, indien nodig, mediation om tot een constructieve oplossing te komen.

Disciplinaire maatregelen: Toepassing van passende disciplinaire maatregelen wanneer het gedrag aanhoudt, variërend van waarschuwingen tot schorsing, volgens het schoolbeleid.

Nazorg en begeleiding: Ondersteuning en begeleiding bieden aan zowel slachtoffers als daders om herhaling te voorkomen en de sociale en emotionele ontwikkeling te bevorderen.

Monitoring en evaluatie:

Regelmatige evaluatie van het protocol en de effectiviteit ervan. Feedback van leerlingen, ouders en personeel wordt actief verzameld en gebruikt om het protocol indien nodig aan te passen en te verbeteren.

Conclusie:

Dit protocol vormt de basis voor een veilige, respectvolle en ontwikkelingsgerichte leeromgeving binnen het basisonderwijs. Door bewustwording, preventieve maatregelen en correctieve maatregelen te combineren, streven we ernaar om grensoverschrijdend gedrag te minimaliseren en de focus te leggen op een positieve en inclusieve leerervaring voor alle betrokkenen.